

ingediend op **1063** (2021-2022) – Nr. 2
18 mei 2022 (2021-2022)

Verslag

namens de Commissie voor Binnenlands Bestuur,
Gelijke Kansen en Inburgering
uitgebracht door Brecht Warnez

over het voorstel van resolutie

van Sam Van Rooy, Chris Janssens en Yves Buysse

over de stopzetting van de subsidiëring van het Hannah Arendt Instituut

Documenten in het dossier:
1063 (2021-2022) – Nr. 1: Voorstel van resolutie

Samenstelling van de Commissie voor Binnenlands Bestuur, Gelijke Kansen en Inburgering:

Voorzitter: Kris Van Dijck.

Vaste leden:

Maaïke De Vreese, Nadia Sminate, Annabel Tavernier, Kris Van Dijck, Paul Van Miert;

Yves Buysse, Chris Janssens, Sam Van Rooy;

Katrien Partyka, Brecht Warnez;

Tom Ongena, Bart Tommelein;

An Moerenhout, Jeremie Vaneeckhout;

Maxim Veys.

Plaatsvervangers:

Piet De Bruyn, Andries Gryffroy, Bert Maertens, Freya Perdaens, Elke Sleurs;

Adeline Blancquaert, Guy D'haeseleer, Kristof Slagmulder;

Koen Van den Heuvel, Hilâl Yalçın;

Stephanie D'Hose, Emmily Talpe;

Meyrem Almaci, Celia Groothedde;

Kurt De Loor.

Toegevoegde leden:

Lise Vandecasteele.

De Commissie voor Binnenlands Bestuur, Gelijke Kansen en Inburgering besprak op 10 en 17 mei 2022 het voorstel van resolutie over de stopzetting van de subsidiëring van het Hannah Arendt Instituut.

1. Toelichting door Sam Van Rooy

Sam Van Rooy verwijst naar de lancering in 2020 van het Hannah Arendt Instituut door Bart Somers, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen. Het instituut kreeg als doelstelling om “wetenschappelijke kennis over diversiteit, stedelijkheid en burgerschap te verbinden met inzichten en ervaringen van beleidsmakers, organisaties en burgers.” Daarvoor kreeg het, behalve het gratis gebruik van enkele ruimten in het stadhuis van Mechelen, een zogenaamde eenmalige opstartsubsidie van 235.000 euro.

Christophe Busch werd aangewezen als directeur van het Hannah Arendt Instituut. Enkele maanden eerder had Busch zijn mandaat als directeur van de Dossinkazerne moeten stopzetten omdat hij de focus meer op diversiteit en vluchtelingen dan op de gruwelverhalen van de Holocaust wilde leggen. De klemtoon van het Holocaustmuseum lag volgens Busch en enkele anderen te veel op de herdenking van de Holocaust. Met de oprichting van het Hannah Arendt Instituut kreeg Christophe Busch van minister Somers de kans om zijn ideologische missie voort te zetten, namelijk het promoten van diversiteit, migratie en de opvang van ‘vluchtelingen’ in België, en het daaraan gekoppelde brandmerken van diegenen die daar kritisch of ronduit afwijzend tegenover staan.

Sinds de oprichting van het Hannah Arendt Instituut kwamen er vanuit de twee grootste fracties van het Vlaams Parlement tal van kritische vragen en opmerkingen over het gesubsidieerde instituut als politiek-ideologisch project van minister Somers. De zogenaamde eenmalige opstartsubsidie van 235.000 euro werd ook in 2021 voortgezet. Al snel werd duidelijk dat er in de initiatieven zoals lezingenreeksen en in de wetenschappelijke adviesraad van het Hannah Arendt Instituut zo goed als geen plaats is voor sprekers, denkers, academici of schrijvers die worden gerekend tot het rechtse of conservatieve ideologische spectrum. Meer nog, wat de medewerkers en de leden van de wetenschappelijke adviesraad van het instituut in grote lijnen met elkaar gemeen hebben, is hun kritiek op of virulente afkeer van de N-VA en Vlaams Belang.

Het minste wat van het Hannah Arendt Instituut kan worden gezegd, is dat het instituut zeker niet voldoende ideologische diversiteit uitdraagt en bijgevolg geen goede afspiegeling van de Vlaamse samenleving is. Een van de sprekers was nota bene Nadia Fadil, bekend van haar strijdkreet ‘Fuck Flanders’. Het is ook onduidelijk wat de meerwaarde van het instituut is, aangezien zijn takenpakket al door andere, bestaande middenveldorganisaties kan worden uitgevoerd.

Hoewel er ook bij de Vlaamse meerderheid forse kritiek is op de werking van het Hannah Arendt Instituut, heeft de Vlaamse Regering op vrijdag 10 december 2021 nog eens een extra (project)subsidie van 805.000 euro aan het instituut toegekend voor “het opzetten van leertrajecten en -netwerken voor lokale besturen in de aanpak van online en offline polarisatie, desinformatie en haatspraak.” Blijkbaar houdt de Vlaamse Regering geen rekening met de vele fundamentele kritische bedenkingen die daarover in het Vlaams Parlement werden geuit door de twee grootste fracties van dat parlement.

Het Hannah Arendt Instituut wordt dus rijkelijk gefinancierd met belastinggeld en krijgt een overheidsgebouw ter beschikking. Het instituut buigt zich over diversiteit, stedelijkheid en burgerschap, maar is zélf niet divers, toch niet op ideologisch vlak. Het verspreidt diversiteitspropaganda onder het mom van wetenschap. Het is een politiek-ideologisch project van minister Somers, dat de wetenschap en de

feiten ondermijnt door louter extreemlinkse tot links-liberale opvattingen en denkbeelden naar voren te schuiven. Daarom vragen de indieners van dit voorstel van resolutie dat het Vlaams Parlement de Vlaamse Regering zou verzoeken om de beslissing van 10 december 2021 over de toekenning van een projectsubsidie aan het Hannah Arendt Instituut te herzien en zich te onthouden van elke verdere subsidiëring van het instituut.

2. Bespreking

Paul Van Miert verwijst naar de standpunten die zijn fractiegenote Nadia Sminate in het recente verleden over het Hannah Arendt Instituut heeft ingenomen. Hij bevestigt dat zijn fractie niet onverdeeld gelukkig is met het bedrag van de dotatie van het Hannah Arendt Instituut en meent dat er best een kerntakendebat zou worden gevoerd. De N-VA-fractie zal blijven waken over de werking en activiteiten van het instituut. Het gaat dan om de preventie van gewelddadige radicalisering, respect voor diversiteit en proactief optreden tegen polarisatie alvorens conflicten ontstaan. De fractie blijft kritisch kijken naar deze organisatie die in eerste instantie naar integratie moet streven en daarvoor ook wordt gesubsidieerd.

Het Hannah Arendt Instituut heeft van deze regering een tweede kans gekregen. Men ontving van minister Bart Somers een toch wel fors bedrag van 1 miljoen euro. De bal ligt nu dan ook in het kamp van het instituut. Er zal kritisch worden toegekeken hoe die middelen precies worden aangewend. Het is nu aan het instituut om te bewijzen dat de subsidies terecht zijn. De N-VA-fractie zal het voorstel van resolutie niet goedkeuren maar wel kritisch blijven kijken naar de werking van het instituut.

Tom Ongena verwijst naar de discussies die werden gevoerd naar aanleiding van vragen om uitleg over dit onderwerp (*Vragen om uitleg* VI.Parl. 2021-22, nr. 1165 en 1665) en de gedachtewisseling over de opdracht en werking van het Hannah Arendt Instituut (*Parl.St.* VI.Parl. 2021-22, nr. 1046/1). Dit voorstel van resolutie kan worden beschouwd als een uitloper van die debatten. De spreker is het niet eens met de kritiek op het instituut en de bewering dat er niet wetenschappelijk onderbouwd zou worden gewerkt. Het Hannah Arendt Instituut wordt immers gedragen door zowat alle Vlaamse universiteiten.

Tom Ongena heeft het ook moeilijk met de onderliggende bedoeling van het voorstel van resolutie, namelijk dat men geld wil afnemen omdat het instituut niet zegt wat men graag hoort. Hij is ervan overtuigd dat het instituut wel degelijk goed werk levert. Open Vld zal het voorstel van resolutie dan ook niet goedkeuren.

Brecht Warnez sluit zich hierbij aan. Het debat over het Hannah Arendt Instituut werd reeds ruim gevoerd. De tekst van het voorstel van resolutie neemt eerder de vorm aan van een akte van beschuldiging en draagt op geen enkele manier bij aan het verbeteren van het samenleven in Vlaanderen.

Sam Van Rooy wenst een aantal uitspraken van Nadia Sminate over het Hannah Arendt Instituut in herinnering te brengen, uitspraken waarmee ze de kranten haalde en die overeenstemmen met wat het Vlaams Belang over het instituut denkt. Ze noemde het Hannah Arendt Instituut "een veredeld communicatiebureau van de links-liberale visie op stedelijkheid en burgerschap". Ze stelde ook het volgende: "Het instituut kijkt met zeer vooringenomen blik naar elementen van diversiteit en verengt bewust het debat." En verder: "Dekolonisering, aanwenden van thuistaal, verboden op sociale media, toxische polarisering enzovoort. Deze buzzthema's zijn de rode draad in het aandachtsveld van de activiteiten van het Hannah Arendt Instituut. Men tapt telkens opnieuw uit hetzelfde ideologische vaatje met dezelfde soort sprekers. De enige vreemde eend in de bijt was een panelgesprek met mijn voorzitter Bart De Wever. Maar om bij vogels te blijven:

één zwaluw maakt de lente niet.” Nog een citaat: “De Vlaming had naar aanleiding van Sihame-gate een duidelijke boodschap voor beleidsmakers: wees selectief en gedegen in uw subsidiebeleid. Sommige ministers zijn blijkbaar wat hardhoriger dan anderen, zeker als het een project in de thuisstad betreft.”

Deze citaten hadden ook uit de mond van het Vlaams Belang kunnen komen. Vlaams Belang wil met dit voorstel van resolutie de daad bij het woord voegen. Het Hannah Arendt Instituut heeft intussen niet 1 miljoen maar 1,4 miljoen euro ontvangen. Het gaat om een werkingssubsidie van 234.960 per jaar, het project PolarProf kost 805.200, het traject voor een nieuwe visie op stedelijkheid en stadsvernieuwing is geraamd op 129.800 euro. In totaal krijgt het instituut dus reeds 1,4 miljoen euro. Er is intussen ook sprake van een initiatief Construct Europe 2024 dat kadert in het Hannah Arendt Instituut en dat eveneens steun zou krijgen.

Paul Van Miert zegt streng te zullen toekijken op de besteding van de middelen van het instituut maar de spreker noemt dit potsierlijk en vraagt zich af wat die controle dan eigenlijk betekent. Zal de N-VA erop toezien dat er voortaan meer diversiteit aan sprekers zal zijn op lezingen georganiseerd door het instituut? Zal er in de toekomst iemand van het Vlaams Belang op dergelijke activiteiten kunnen spreken? Want ook het Vlaams Belang heeft een visie op stedelijkheid, burgerschap en diversiteit.

Ten aanzien van Tom Ongena stelt de spreker nog dat het niet gaat om geld af te nemen van wie zegt wat men niet graag hoort. Het gaat wel om het volgende: u zegt voortdurend hetzelfde en benadert de problematiek eenzijdig en politiek gekleurd. U bent een politiek-ideologische speeltuin van de regering en met name van minister Somers, dus nemen wij inderdaad graag uw geld af.

3. Stemming

Het voorstel van resolutie over de stopzetting van de subsidiëring van het Hannah Arendt Instituut wordt verworpen met 8 stemmen tegen 3.

Kris VAN DIJCK,
voorzitter

Brecht WARNEZ,
verslaggever